

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

10196 *Llei orgànica 12/2015, de 22 de setembre, de modificació de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, per a l'establiment del recurs previ d'inconstitucionalitat per als projectes de llei orgànica d'estatut d'autonomia o de la seva modificació.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

L'Estat autonòmic pactat a la transició i dissenyat per la Constitució espanyola de 1978 ha funcionat raonablement bé durant els més de trenta-cinc anys que fa que la norma fonamental està en vigor. Ha permès la creació i consolidació d'un Estat de les autonomies fort i s'ha erigit en factor decisiu en la construcció del nostre Estat social i democràtic de dret.

La Constitució espanyola de 1978, a l'article 147, configura els estatuts d'autonomia com la norma institucional bàsica de cada comunitat autònoma que l'Estat ha de reconèixer i emparar com a part integrant de l'ordenament jurídic. D'aquesta manera, els estatuts d'autonomia comparteixen amb la Constitució, en l'àmbit respectiu de la seva comunitat autònoma, la seva conceptualització com a principi inspirador i la seva condició de fonament de l'ordre social i la convivència política i cívica.

Per tot això, és evident que els estatuts d'autonomia han d'estar subjectes a la Constitució com a garantia d'estabilitat i no-fricció en l'arquitectura juridicoinstitucional de l'Estat. Si a això afegim el seu caràcter de norma amb rang de llei, ha de ser el Tribunal Constitucional qui tingui el monopoli del seu control de constitucionalitat.

En aquest sentit, el parer del Consell d'Estat, en l'informe sobre les reformes de la Constitució espanyola emès el 2006, és diàfan quan afirma que «aquest control *a posteriori* potser no sigui el més adequat per a fonts normatives que, com els estatuts, subordinats a la Constitució, ocupen sota aquesta el lloc més elevat en la jerarquia ordinamental. Per lliurar-los de la sospita d'inconstitucionalitat i, *a fortiori*, de l'acusació explícita d'incórrer-hi, es podria considerar la conveniència de reintroduir el recurs previ d'inconstitucionalitat».

Certament, l'existència d'un recurs previ d'inconstitucionalitat per als projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma no constitueix una novetat des d'un punt de vista historicojurídic. De fet, l'existència del recurs previ d'inconstitucionalitat estava instituïda per la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, i no es va suprimir fins a la promulgació de la Llei orgànica 4/1985, de 7 de juny, quan estaven tots -o gairebé tots- els estatuts d'autonomia en vigor.

Tot això permet inferir que, per evitar el qüestionament constitucional i institucional i vertebrar amb rigor jurídic i cohesió social l'Estat, és necessari i convenient restablir, i adaptar a la configuració actual de l'Estat, el recurs previ d'inconstitucionalitat, això sí, només per als projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma. S'evita així el principal tret que va merèixer en el passat aquesta institució jurídica quan la van poder utilitzar els grups minoritaris per paralitzar l'entrada en vigor de normes legals, de caràcter orgànic, aprovades per les Corts Generals.

En definitiva, es fa necessari garantir l'equilibri, no sempre fàcil, entre la legitimitat especial que tenen els estatuts d'autonomia com a norma institucional bàsica de les comunitats autònomes, en l'aprovació dels quals intervenen tant les comunitats autònomes

com l'Estat i, a vegades, el cos electoral mitjançant referèndum, i el respecte del text esmentat al marc constitucional, construït al voltant de la Constitució com a norma fonamental de l'Estat i del nostre ordenament jurídic.

L'abast de la reforma afecta tres preceptes de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

Es modifica l'article 2, als efectes d'incloure entre les funcions del Tribunal Constitucional el control previ de constitucionalitat en els casos que preveu l'article 79 de la present Llei (projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma).

Es modifica l'article 10, als efectes d'incloure entre els assumptes dels que correspon conèixer al Tribunal en ple els recursos previs d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma.

S'afegeixen un nou títol VI bis i un nou article 79 (que havia deixat sense contingut la Llei orgànica 4/1985, de 7 de juny), que és el que regula el nou control previ d'inconstitucionalitat dels projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma, amb la indicació que el recurs té per objecte la impugnació del text definitiu del projecte d'estatut o de la proposta de reforma d'estatut després de la seva tramitació a totes dues cambres de les Corts Generals. A part d'això, el procediment es regeix pel que es preveu per als recursos d'inconstitucionalitat, si bé, per la naturalesa mateixa d'aquest recurs, el termini per interposar-lo és extremament breu (tres dies). I per impedir dilacions indesitjables en la seva resolució, s'estableix un termini improrrogable de sis mesos per tal que el Tribunal dicti una resolució amb caràcter preferent. El nou article 79 necessita a més els efectes de la interposició del recurs -que suspèn automàticament la tramitació del projecte-, i de la seva sentència estimatoria, que té com a conseqüència la impossibilitat de seguir el procediment fins que els projectes declarats inconstitucionals no els hagin suprimit o modificat les Corts Generals.

Article únic. *Modificació de la Llei orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional.*

U. S'afegeix un nou epígraf e) bis a l'apartat u de l'article segon, amb la redacció següent:

«e) bis. Del control previ d'inconstitucionalitat en el supòsit que preveu l'article setanta-nou de la present Llei.»

Dos. S'afegeix un nou epígraf d) bis al paràgraf u de l'article deu, amb la redacció següent:

«d) bis. Dels recursos previs d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i contra propostes de reforma dels estatuts d'autonomia.»

Tres. S'afegeixen un nou títol VI bis i un nou article setanta-nou, que tenen la redacció següent:

«TÍTOL VI BIS

Del recurs previ d'inconstitucionalitat contra projectes d'estatuts d'autonomia i contra propostes de reforma d'estatuts d'autonomia

Article setanta-nou.

U. Són susceptibles de recurs d'inconstitucionalitat, amb caràcter previ, els projectes d'estatuts d'autonomia i les seves propostes de reforma.

Dos. El recurs té per objecte la impugnació del text definitiu del projecte d'estatut o de la proposta de reforma d'un estatut, una vegada aprovat per les Corts Generals.

Tres. Estan legitimats per interposar el recurs previ d'inconstitucionalitat els qui, d'acord amb la Constitució i amb aquesta Llei orgànica, estan legitimats per interposar recursos d'inconstitucionalitat contra estatuts d'autonomia.

Quatre. El termini per a la interposició del recurs és de tres dies des de la publicació del text aprovat en el «Butlletí Oficial de les Corts Generals». La interposició del recurs suspèn automàticament tots els tràmits subsegüents.

Cinc. Quan l'aprovació del projecte d'estatut o de la proposta de reforma s'hagi de sotmetre a referèndum en el territori de la comunitat autònoma respectiva, aquest no es pot convocar fins que hagi dictat una resolució el Tribunal Constitucional i, si s'escau, les Corts Generals hagin suprimit o modificat els preceptes declarats inconstitucionals.

Sis. El recurs previ d'inconstitucionalitat se substancia de la manera com preveu el capítol II del títol II d'aquesta Llei i l'ha de resoldre el Tribunal Constitucional en el termini improrrogable de sis mesos des de la seva interposició. El Tribunal ha de disposar el que sigui necessari per donar compliment efectiu a aquesta previsió, i ha de reduir els terminis ordinaris i donar en tot cas preferència a la resolució d'aquests recursos sobre la resta d'assumptes en tramitació.

Set. Quan el pronunciament del Tribunal declari la inexistència de la inconstitucionalitat al·legada, han de seguir el seu curs els tràmits conduents a la seva entrada en vigor, inclòs, si s'escau, el procediment de convocatòria corresponent i la celebració de referèndum.

Vuit. Si, per contra, declara la inconstitucionalitat del text impugnat, ha de concretar els preceptes a què arriba, els que per connexió o conseqüència queden afectats per aquesta declaració i el precepte o els preceptes constitucionals infringits. En aquest supòsit, la tramitació no pot prosseguir sense que aquests preceptes els hagin suprimit o modificat les Corts Generals.

Nou. El pronunciament en el recurs previ no perjudica la decisió del Tribunal en els recursos o les qüestions d'inconstitucionalitat que es puguin interposar després de l'entrada en vigor amb força de llei del text impugnat en la via prèvia.»

Disposició final.

Aquesta Llei orgànica entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 22 de setembre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY